

Nummer 2017/25

datum raadsvergadering	:	15-06-2017
Onderwerp	:	Energiek & Circulair, Beleidsnotitie Duurzaamheid Ouder-Amstel 2017-2021
Portefeuillehouder	:	J.J. de Maa
datum raadsvoorstel	:	26-04-2017

Samenvatting

Overheid, bedrijfsleven en burgers hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid om een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving achter te laten voor de generaties die zullen komen. Zo moet Nederland in 2050 energieneutraal zijn met gesloten kringlopen ('zero waste').

In de afgelopen jaren heeft gemeente Ouder-Amstel vooral op pragmatische wijze invulling gegeven aan het werken aan haar bijdrage aan een duurzame samenleving. Door aan te haken bij wat er onder andere vanuit de regio gebeurde en de kansen die zich voordeden zoveel mogelijk te benutten, deed Ouder-Amstel wat zij kon.

Nu is de tijd om een eigen gemeentelijk duurzaamheidsbeleid te formuleren. Welke ambities heeft de gemeente Ouder-Amstel en hoe wil zij hier – met de beschikbare menskracht en middelen – uitvoering aan geven? Dat is verder uitgewerkt in de beleidsnotitie Energiek & Circulair.

Wat is de voorgeschiedenis?

In 2007 hebben de bestuurders in de regio Amstelland & Meerlanden tijdens een Regionale themabijeenkomst de ambitie uitgesproken om in 2040 energieneutraal te zijn. Hiervoor werken de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn zoveel mogelijk samen om dat te bereiken (op onderdelen ook met de gemeenten Haarlemmermeer, De Ronde Venen en Amsterdam). Een energie neutrale regio wordt als volgt gedefinieerd:

"In 2040 wordt de energie welke in de regio wordt gebruikt ook in de regio duurzaam opgewekt."

Deze doelstellingen gingen vooraf aan die van het nationale Energieakkoord. De komende jaren zal meer zicht komen op de (regionale) haalbaarheid van de gestelde doelen. Het Nationale energieakkoord geldt hierbij als 'vangnet'.

Wat is er aan de hand?

Vanuit de Klimaatop en Europese kaders zijn afspraken vastgelegd in het Nationaal Energieakkoord (NEA). Dat is afgesloten door een groot aantal maatschappelijke organisaties en overheden (zoals het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en VNO-NCW).

Een belangrijk onderdeel daarvan betreft het vraagstuk van de *energietransitie*; één van DE grote uitdagingen, naast de verdere *verduurzaming*, *energiebesparing en grondstoffenbeleid*. Welke weg en aanpak volgen we daarbij? Inmiddels is het startschot voor de afbouw van het gebruik van fossiele brandstoffen gegeven. Nederland moet aardgasvrij worden. Een ontwikkeling die niet alleen de overheid

(Rijk, provincie en gemeenten) raakt maar ook het bedrijfsleven, de corporaties en onze inwoners.

Wat gaan we doen?

In de notitie zetten we onze doelstellingen verder uiteen en geven we aan hoe we die doelstellingen willen gaan realiseren. We hebben daarbij gekozen voor de twee centrale thema's, namelijk Energie en Circulaire Economie.

Wat betreft het thema **Energie** ligt de komende jaren een belangrijke uitdaging op het tegengaan van de uitputting van fossiele brandstoffen, het terugdringen van het energiegebruik en het vergroten van het aandeel c.q. de overschakeling naar duurzaam opgewekte energie vanuit bronnen als wind, zon, warmte en geothermie.

Voor het thema **Circulaire Economie** liggen uitdagingen op afvalpreventie, het sluiten van kringlopen en het hergebruik van grondstoffen door betere ketensamenwerking en het kiezen voor meer duurzame materialen.

Na een korte schets van de (inter)nationale en onderliggende beleidskaders behandelen we de stand van zaken in Ouder-Amstel, de ambities en doelen. We gaan in op de verschillende rollen die we als gemeente hebben en we komen met een maatregelenpakket.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Er zijn verschillende manieren om een lokale of regionale ambitie vast te leggen. Gangbare formuleringen zijn veelal in termen gevat zoals CO₂-neutraal, energie-neutraal of klimaatneutraal.

- CO₂-neutraal: over een jaar gemeten is er binnen het grondgebied netto geen CO₂-uitstoot door het gebruik van fossiele brandstoffen;
- Energieneutraal: over een jaar gemeten wordt er binnen het grondgebied net zoveel energie opgewekt als er wordt gebruikt;
- Klimaatneutraal: over een jaar gemeten is er binnen het grondgebied netto geen uitstoot van broeikasgassen (CO₂ én andere, zoals methaan of koelmiddelen).

Los van de gekozen insteek zal uiteindelijk voldaan moeten worden aan de (inter)nationale doelstellingen. Het is daarom ook van belang om inzicht te krijgen in het realistisch/haalbare programma voor energiebesparing, duurzame energieopwekking, hergebruik van grondstoffen, ketensamenwerking en gebruik van duurzame materialen binnen ons grondgebied. De verkregen data kan vervolgens gebruikt worden voor toetsing en bijstelling van het maatregelenpakket.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Door energiebesparing en een toenemende opwek van hernieuwbare energie zal de uitstoot van broeikasgassen in Nederland de komende jaren dalen. Dat is ook nodig om te kunnen voldoen aan de Europese klimaatdoelstelling voor 2020 e.v.

Wij willen binnen onze financiële mogelijkheden een zo groot mogelijk resultaat bereiken. Daarbij zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van natuurlijke momenten.

Uitvoering van het programma vindt plaats binnen de bestaande begroting en met inzet van de reservering uit het collegeprogramma voor duurzaamheid. Mocht dit niet toereikend zijn dan zal hiervoor een nieuw voorstel worden gedaan aan de raad.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Naast verschillende interne afdelingen zijn ook externe partijen betrokken bij het thema duurzaamheid. Afhankelijk van het onderwerp en de maatregelen vindt overleg daarmee plaats. Ook de communicatie wordt daarop afgestemd.

Wat is het vervolg?

Energiek & Circulair, Beleidsnotitie Duurzaamheid Ouder-Amstel 2017-2021 bevat een pakket aan maatregelen voor de komende jaren. Het betreft een dynamisch programma. In het kader van de jaarlijkse begrotingscyclus zal actualisatie daarvan plaatsvinden.

Burgemeester en wethouders van Ouder-Amstel,
de secretaris, de burgemeester

L.J. Heijlman

M.T.J. Blankers-Kasbergen

De raad van de gemeente Ouder-Amstel,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26-04-2017, nummer 2017/25,

BESLUIT :

1. vast te stellen: Energiek & Circulair, Beleidsnotitie Duurzaamheid Ouder-Amstel 2017-2021, inclusief onderliggend maatregelenpakket;
2. het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid verder vorm te geven met inachtneming van, in ieder geval, de volgende beleidsambities:
 - de gemeente Ouder-Amstel wil uiterlijk **in 2040 energieneutraal** zijn;
 - de landelijke doelstellingen uit het **Nationaal Energieakkoord** zijn leidend;
 - **verduurzaming van de bestaande bebouwde omgeving** krijgt prioriteit door inzet op energiebesparing en duurzame energieopwekking. Dat geldt ook voor de gemeentelijke gebouwen;
 - bij **nieuwbouw(wijken)** geldt onder andere als uitgangspunt: energieneutraal en gasloos bouwen, toekomstbestendig, innovatief, no regret maatregelen, geluidadaptief en aandacht voor luchtkwaliteit;
 - **vergroting van de opwek van duurzame energie** met zon en wind;
 - **energietransitie vormgeven** door uitfasering van fossiele brandstoffen zoals aardgas. In de periode 2040-2050 wordt Ouder-Amstel aardgasvrij;
 - **verduurzaming van de mobiliteit** met voorrang voor langzaam/duurzaam verkeer boven ander (auto)verkeer en stimulering van elektrisch vervoer;
 - **circulair bouwen en inrichten** (grondstoffen/hergebruikt/herkomst/afval);
 - **maatschappelijk verantwoord inkopen** door onderschrijving doelstellingen van het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen;
 - bij **afvalscheiding** inzetten op het behalen van de nationale VANG-doelstellingen (75% bronscheiding en 100 kilo restafval per inwoner) tussen 2020 en 2025;
 - in 2017 is een **Duurzaam Meerjarig Onderhoudsplan (DMJOP)** beschikbaar voor alle gemeentelijke gebouwen evenals een **energielabel** (minimaal label C) per gebouw;
 - in 2017 zijn alle energiemeters van de gemeentelijke gebouwen en installaties vervangen door **'slimme meters'** en in 2018 beschikt de gemeente over een **digitaal energiemonitoringssysteem** met inzage in gebruik en kosten;
 - in 2018 is een netwerk van lokale **energieambassadeurs** opgebouwd;
 - het **afval- en grondstoffenbeleid** wordt in 2017 verder geoptimaliseerd;
 - met ingang van 2017 vormt **duurzaamheid een vast onderdeel** van het **bestuurlijk besluitvormingsproces** op alle relevante beleidsvelden;

Ouder-Amstel, 15-06-2017

De raad voornoemd,

de raadsgriffier,

de voorzitter,

A.A. Swets

M.T.J. Blankers-Kasbergen

